

Hyvinvointitoimiala, vanhuspalvelut

18.4.2019

Dnro 4734-2019
(03.04)Hyvinvointitoimiala, vanhusten asumispalvelut
Sari Hievanen**Vastaukset Lounais-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön
LSAVI/1989/05.06.03/2019 ja LSAVI/2688/05.06.03/2019**

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt selvityspyynnön Turun sosiaali- ja terveyslautakunnalle 2.4.2019 koskien Turun kaupungin tehostetun palveluasumisen yksikön Mäntykoti Yli-Maarian toimintaa. Aluehallintovirastoon on selvityspyynnön mukaan saapunut helmi-maaliskuussa 2019 kaksi yhteydenottoa. Epäkohtailmoitusten mukaan yksikössä on asukkaiden lukumäärään ja palvelutarpeisiin nähden liian vähän hoitohenkilökuntaa, henkilöstön vaihtuvuus on suurta ja hoitohenkilöstölle kuuluu runsaasti avustavia tehtäviä (mm. pyykkihuoltoa). Kirjoitusten mukaan asukkaat laitetaan yöpuulle heti päivällisen jälkeen ja he makaavat sängyissään seuraavaan aamuun klo 9 saakka, jolloin tarjoillaan aamupala. Yöpaaston pituus on epäkohtailmoitusten mukaan liian pitkä. Lisäksi tuodaan esiin huoli siitä, että vaikeasti liikuteltavien asukkaiden hoidossa käytettävä nostolaite on epäkunnossa, eikä korvaavaa laitetta ole hankittu tilalle.

1) Asukkaita Mäntykoti Yli-Maariassa on yhteensä 48, joista yksi kuuluu vammaispalvelulain alaisuuteen. Asukkaiden keski-ikä on 87 ja Rava-indeksien keskiarvo vuodelta 2018 3,1073. Liitteenä on RAI-arviointijärjestelmän CPS- ja ADL-H – arviointitiedot.

Lisäksi liitteenä RAIsta myös RUG-tulokset.

Kustannuspainoineksin (RUG18_CMI) mediaani on 1 eli mitä enemmän yli yhden sen raskashoitoisempi asukas.

RUGIII34-mittarin selitykset/tarkennukset:

Monialainen kuntoutus, hoitajan välitön hoitoaika 103–180 min/vrk.

Erittäin vaativa hoito 135–169 min/vrk.

Erityishoito 114–135 min/vrk.

Kliinisesti monimuotoinen 93–132 min/vrk.

Nämä vaativat myös sairaanhoidollista osaamista (esim. haavahoito, peg-letkut, imun käyttö, ventilaattori, CPAP ym.)

Hyvinvointitoimiala, vanhuspalvelut

18.4.2019

Dnro 4734-2019
(03.04)

Kognitiivisten toimintojen heikentyminen 67–102 min/vrk, mikä tarkoittaa käytännössä muistikuntoutusta.

Käytöshäiriöt 62–100 min/vrk.

Heikentynyt fyysinen toimintakyky 47–126 min/vrk. Näiden asukkaiden kohdalla kuntouttava hoitotyö on aikaa vievin osuus.

2) Yksikössä työskentelee yksi esimies, neljä sairaanhoitajaa, 24 lähihoitajaa sekä kaksi hoitoapulaista ja näistä liitteenä vakanssilista, josta käy ilmi työntekijän nimi, mahdollinen osa-aikaisuus tai muu pidempi poissaolo ja siihen palkatun sijaisen nimi. Liitteenä ovat myös jokaisen ammattiryhmän virallinen Vanhusten asumispalveluiden tehtäväkuvauslomake. Edellä mainittujen lisäksi yksikössä käy lääkäri kerran viikossa, fysioterapeutti 1-2 kertaa viikossa sekä sosiaaliohjaaja ja toimintaterapeutti tarvittaessa.

3) Yksikön siivouksesta (asukashuoneet ja yleiset tilat) huolehtivat hyvinvointitoimialan puhtauspalveluiden kaksi laitoshuoltajaa. Tällä hetkellä yksikössä käy päivittäin myös Poistoalta ostopalveluna laitoshuoltaja, joka siivoaa yksikön moniresistenttien bakteerien kantajien asukashuoneet (2 kpl). Yleisestä siisteydestä, kuten ruokailujen jälkeen pöytien pyyhinnästä ja lattioiden lakaisusta, huolehtivat kaikki henkilökuntaan kuuluvat, myös hoitohenkilökunta.

Aamupala valmistetaan yksikössä, johon kuuluvan puuron valmistuksen aloitus hoidetaan yöhoitajien toimesta. Hoitoapulainen saattaa tehtävän loppuun saapuessaan työvuoroon klo 7. Asukkaiden muu ruoka (lounas, päiväkahvin leivonnainen, päivällinen ja iltapala) toimitetaan Runosmäen vanhuskeskuksen keittiöstä Arkealta ja se annostellaan yksikössä yksikön henkilökunnan toimesta asukaskohtaisiin annoksiin. Aamuvuoroissa tiskistä huolehtii hoitoapulainen, mutta iltavuoroissa tiskauksen hoitaa hoitohenkilöstö. Koko vakituisella henkilökunnalla on hygieniapassi suoritettuna.

Pyykkihuollosta eli käytännössä pyykin pesusta yksikössä asukkaiden omien vaatteiden sekä yksikön omien tekstiilien (esim. verhot, päiväpeitot ja palolakanat) osalta vastaavat yksikön kaksi omaa hoitoapulaista sekä hoitohenkilökunta. Liina- ja petivaatteet sekä pyyheliinat toimitetaan Comfortan laitospesulaan.

Yksikköön saapuu keskusvarastotavaraa maanantaisin ja pesulasta laitospyykkiä maanantaisin sekä torstaisin. Näiden rullakoiden purku sekä tavaroiden hyllytys hoidetaan henkilökunnan toimesta. Työvaatteiden hyllytyspalvelu on ostettu Lindströmiltä ja se toteutuu perjantaisin.

Vuorokaudessa hoitohenkilökunnalla kuluu edellä mainittuihin tehtäviin keskimäärin viisi tuntia (1-2 tuntia/työvuoro). Hoitoapulaisten työvuoroista on yksikössä käyty säännöllisesti keskustelua ja viimeksi vuoden 2018 lopulla. Tällöin päädyttiin hoitoapulaisten jatkavan pelkkää aamuvuoroa, koska päivinä, jolloin heitä on kaksi, on toinen apuna hoitotyössä (ruoan jako, vuoteiden pe-taus, ulkoilu asukkaiden kanssa jne.). Jos hoitoapulaiset tekisivät myös iltavuoroja, jäisi silti työvuorolistaan 12 iltavuoroa, jolloin hoitoapulaista ei ole.

4) Kolmen viikon työvuorolistan toteuma on liitteenä (tulostettu Titaniasta). Lista on merkitty käsin muutamia tarkennuksia eli OTO-na (= oman toimen ohella) tehdyt päivät, varaluottamusmiehen päivät sekä otavajaksot (= osaa-misen taitovaihto). Jostain syystä Titania ei myöskään laskenut toteutuneita miehityksiä tulosteeseen oikein, joten ne on korjattu käsin ja samoin varahenkilöillä teetetyn päivät/vuorot listattu työvuorolistan loppuun näkyviin. Alkuperäinen seinälista on nähtävillä yksikössä.

5) Yksikön päiväohjelma liitteenä ja siitä on löydettävissä niin ruokailujen ajankohdat kuin iltatoimienkin ajankohdat. Yöaikaan, asukkaan niin halutesaan, hänellä on mahdollisuus saada myös yöpalaa. Asukaskohtaista yöpaaston pituutta ei päivittäin seurata eli ei ole mittarilla todennettavissa vuorokausitasolla, mutta liitteenä on yksikön asukkaiden MNA-tulokset RAI-järjestelmästä. Yksikössä on vuoden 2018 kehittämiskohteenakin ollut ravitsemus ja sen työstäminen jatkuu edelleen nyt kuluvana vuotena 2019.

Iltatoimien aloitus päivällisen jälkeen ei tarkoita käytännössä sitä, että asukkaat laitettaisiin silloin jo yöpuulle vaan he pääsevät vessaan, voivat vaihtaa yövaatetta/muuta kevyempää päälleen ja asettua muutenkin mukavammin iltapäivä kohden. Osa haluaa tässä kohtaa levätäkin hetken, aivan kuin päivälläkin päivälevon muodossa. Heitä tuodaan kuitenkin vielä päiväsalin muiden seuraan tai sitten jäävät halutessaan viettämään aikaa huoneeseensa. Ennen varsinaista vuoteeseen menoa he saavat iltapalaa ja heidät käytetään vielä uudelleen vessassa, mikäli tarve on.

Hoitohenkilökunta tunnistaa ruokailuajoissa suurimmaksi haasteeksi sen, että aamun toiminta on hektistä monen halutessa samaan aikaan ylös, joten silloin aamiaisen jako saattaa siirtyä lähemmäs klo 9. Tästä käydään jatkuvaa keskustelua henkilökunnan kesken ja pyritäänkin hyödyntämään ruoan jaon apuna hoitoapulaisia sekä työkokeiluissa olevia henkilöitä.

Yksikössä työtä tehdään asukkaiden tarpeiden ja tahtotilojen mukaan eikä ketään pakoteta nousemaan aikaisin ylös ruoan vuoksi vaan jos nukuttaa, niin saa nukkua. Asukkaiden tekemät, ns. normeista poikkeavat, valinnat on kirjattu asukaskohtaisesti Pegasos-potilastietojärjestelmään. Tähän liittyen liitteenä on Vanhusten asumispalveluiden yleinen itsemääräämisohjeistus.

6) Apuvälinelainaamosta lainassa ollut seisomanojanostin hajosi helmikuun lopulla ja tuolloin heti reagoitiin asiaan laittamalla vireille uuden nostolaitteen



Hyvinvointitoimiala, vanhuspalvelut

18.4.2019

Dnro 4734-2019
(03.04)

hankinta. Tähän liittyen liitteenä kokousmuistio päivältä 12.3.2019, josta käy ilmi koko prosessin kulku sekä asukkaaseen liittyvät rajoitukset.

Tällä hetkellä nostolaite on kaupungin Teknisessä huollossa käyttöönottotarkastuksessa, josta on asian tilasta tiedusteltaessa saatu sairaalainsinööriltä 18.4.2019 vastaus:

"Kyseessä on uusi laite ja myyjältä on pyydetty tieto laitteen potilasliitännän lääkintälaiteluokasta ja sen dokumentaatiosta.

Laitteen tyyppikilpi on pyydetty toimittamaan Tekniseen huoltoon, koska laitteessa olevan tiedot ovat puutteelliset.

Näistä syistä, käyttöpäällikön päätöksellä laitetta ei ole voitu hyväksyä käyttöön.

Käyttöpäällikkö on hoitanut asiaa puhelimitse, pyydettyjä ei ole vielä saatu. Asiasta reklamoidaan kirjallisesti tänään uudestaan."

7) Liitteenä kuluvan vuoden päivitetty omavalvontasuunnitelma.

Liitteet

Mäntykoti Yli-Maarian asukkaiden RAI-järjestelmän CPS- ja ADL-H -arviointitiedot

Vakanssilista

Sairaanhoitajan, lähihoitajan ja hoitoapulaisen tehtäväkuvat

Hoitoapulaisen työn päiväohjelma

Työvuorolistan 5/19 toteuma

Yksikön päiväohjelma

Mäntykoti Yli-Maarian asukkaiden MNA-tulokset

Vanhusten asumispalveluiden yleinen itsemääräämisohjeistus

Hyvinvointitoimiala, vanhuspalvelut

18.4.2019

Dnro 4734-2019
(03.04)

Kokousmuistio liittyen nostolaitteeseen

Mäntykoti Yli-Maarian omavalvontasuunnitelma

Turussa 18.4.2019

Eeva Luotonen
vs. Asumispalvelujen päällikkö
Vanhuskeskus 3Irene Kankaanranta
Yksikön esimies
Vanhuskeskus 3